

V2001-11 18.01.2001

Konkurranseloven § 3-9 - dispensasjon fra konkurranseloven §§ 3-1 til 3-3 for samarbeid om felles prissetting m.v. - Finnmark Taxi AS

Sammendrag:

Finnmark Taxi AS er gitt dispensasjon for å inngå prisforhandlinger på vegne av drosjenæringen i Finnmark med Finnmark Fylkestrygdekontor om syketransport med drosje, inngi felles anbud på vegne av drosjenæringen i Finnmark om syketransport med drosje, og for å fordele oppdrag om syketransport med drosje gjennom drift av kjørekontorer i fylket.

Konkurransetilsynet viser til Deres brev av 6. oktober 2000, og øvrig korrespondanse i saken, hvor De søker om forlenget dispensasjon fra konkurranseloven §§ 3-1 til 3-3 for på vegne av taxinæringen i Finnmark å forestå prisforhandlinger om syketransport med drosje med Finnmark Fylkestrygdekontor, levere inn felles anbud om syketransport med drosje og fordele oppdrag mellom drosjesentraler gjennom drift av kjørekontorene i fylket. Den gjeldende dispensasjonen ble gitt midlertidig og utløp 1. januar 2001.

Taxi Finnmark AS er et selskap som er 100 % eid av Norges Taxiforbund avdeling Finnmark, som igjen har en oppslutning av nærmest samtlige drosjeløyvehavere i fylket. Drosjenæringen i Finnmark består av 12 drosjesentraler, og 82% av drosjeløyvene er tilsluttet en av disse.

Konkurranselovens forbudsbestemmelser mot pris- og anbudssamarbeid

Ifølge krrl. § 3-1 er det forbudt for to eller flere ervervsdrivende for salg av varer eller tjenester ved avtale, samordnet praksis eller på annen måte som er egnet til å påvirke konkurransen, å fastsette eller søke å påvirke priser, avanser eller rabatter bortsett fra vanlig kontantrabatt. Finnmark Taxi AS vil på vegne av drosjeløyvehaverne i Finnmark forhandle om priser med Finnmark Fylkestrygdekontor på syketransport med drosje. Samarbeidet vil være i strid med konkurranseloven § 3-1.

Videre ønsker Finnmark Taxi AS å inngi felles anbud om syketransport med drosje dersom slike utlyses, noe som vil være i strid med forbudet mot anbudssamarbeid i krrl. § 3-2.

Finnmark Taxi AS driver kjørekontorer som fordeler oppdrag om syketransport med drosje til de ulike drosjeløyvehaverne i fylket. En slik fordeling av oppdrag anses å være i strid med konkurranseloven § 3-3.

Prisdirektoratet ga i brev av 22. april 1961 den enkelte drosjesentral dispensasjon fra forbudene mot pris og anbudssamarbeid i §§ 1 og 2 i daværende forskrifter om konkurransereguleringer av 1. juli 1960. Dispensasjonen ble gitt med varighet inntil videre og gjelder fortsatt.

Konkurransetilsynet har lagt til grunn at pris og anbudssamarbeid mellom løyvehavere tilknyttet ulike drosjesentraler, og som derved foregår utenfor rammen av den enkelte drosjesentral, ikke omfattes av nevnte dispensasjon. Det ovennevnte samarbeid mellom drosjeløyvehaverne i Finnmark Taxi AS vil

ikke være dekket av denne dispensasjonen. Dette fordi samarbeidet er mellom drosjeeiere som er tilsluttet forskjellige drosjesentraler og drosjeeiere med bopelsløyver.

Etter konkurranseloven § 3-9 kan imidlertid Konkurransetilsynet gi dispensasjon fra krrl. §§ 3-1 til 3-4 dersom ett av følgende kriterier er oppfylt:

- a) konkurransereguleringen innebærer at konkurransen i vedkommende marked forsterkes,
- b) det må forventes effektivitetsgevinster som mer enn oppveier tapet ved konkurransebegrensningen,
- c) konkurransereguleringen har liten konkurransemessig betydning, eller
- d) det foreligger særlige hensyn.

Konkurransetilsynets vurdering og vedtak

Tilsynet har den senere tid rettet betydelig fokus mot drosjemarkedet, og spesielt maksimalprisreguleringen. 1. mai 2000 ble maksimalprisforskriften opphevet i områder med to eller flere drosjesentraler der tilsynet mener at forholdene ligger til rette for tilstrekkelig konkurranse. Videre vises det til vedlagte utkast til ny forskrift om maksimalprisregulering for kjøring med drosjebil. Endringen medfører en ny reguleringsordning for fastsettelse av maksimale drosjetakster, og innebærer at drosjeprisene i områder som er underlagt prisregulering på en mer fleksibel måte kan justeres i takt med prisutviklingen i nærliggende områder hvor det er konkurranse mellom drosjesentraler.

Man har også sett at offentlige myndigheter har ønsket å effektivisere innkjøp av drosjetjenester for å redusere belastningen på offentlige budsjetter. Konkurransetilsynet foretok i 1999 en bredere gjennomgang og vurdering av organiseringen av det offentliges innkjøp av drosjetjenester i forbindelse med syketransport for trygdens regning. Tilsynets anbefalinger og konklusjoner fremgår i Konkurransetilsynet rapport av 30. april 1999 om syketransport med drosje.

I utgangspunktet er tilsynet meget skeptisk til at samtlige drosjeeiere i et løyvedistrikt eller et kjøreområde deltar i et samarbeid som omfatter felles prissetting og/eller fordeling av oppdrag i forbindelse med syketransport, skoleskyss og TT-kjøring med drosje. Dette fordi et slikt samarbeid vil eliminere så godt som all konkurranse om denne type oppdrag. Dette vil igjen kunne føre til høyere priser, lavere produksjon og dårligere kvalitet og service enn hva som kunne være tilfellet i en situasjon med mer virksom konkurranse. Dog vil slikt samarbeid i enkelte situasjoner kunne gi effektivitetsgevinster som følge av en bedre samordning av syketransportoppdrag, en mer effektiv utnyttelse av drosjeparken, redusert ventetid for brukerne og reduserte administrasjonskostnader både for fylkeskommunen og drosjeeierne som omfattes av samarbeidet.

Prisforhandlingene mellom Finnmark Taxi AS og Finnmark Fylkestyregdekontor omfatter samtlige drosjesentraler og nærmest samtlige drosjeløyvehavere i fylket. Syketransport med drosje foregår hovedsakelig til og fra fylkets to sykehus, og koordineres gjennom to kjørekontorer lokalisert ved hvert sykehus. Kjørekontorene eies og drives av drosjenæringen, men er finansiert av Finnmark Fylkestyregdekontor.

I Finnmark utgjør hele fylket et løyvedistrikt. I utgangspunktet vil man derfor kunne forvente konkurranse mellom de enkelte løyvehaverne om syketransport over hele fylket. Finnmark er imidlertid et fylke med lange avstander, spredt bosettingsmønster, samt vanskelige klimatiske forhold som bidrar

til at konkurransen i markedet er begrenset. Videre er sentralene små og det er få drosjer tilknyttet hver sentral. Det er heller ingen sentraler som tilbyr sine tjenester i hele fylket. Med bakgrunn i disse forhold vil det være svært vanskelig å inngi pristilbud på transportoppdrag i andre områder hvor det er utstedt drosjeløyver, da drosjene er pålagt å betjene sitt eget område tilfredsstillende, jfr. forskrift om persontransport med motorvogn utenfor rute av 10. juni 1977. Følgelig vil et samarbeid i Finnmark Taxi AS ha liten konkurransemessig betydning.

Tilsynet vil videre bemerke at samarbeidet gjør det mulig for Finnmark Fylkestrygdekontor å forhandle om priser ved syketransport med én motpart istedenfor at hvert trygdekontor forhandler med de enkelte sentraler og løyvehavere. Dette innebærer en administrativ forenkling som Fylkestrygdekontoret antar vil bidra til å redusere kostnadene ved slike forhandlinger. Fylkestrygdekontoret som eneste kjøper av syketransport, synes også å ha en sterk stilling i forhandlingene med Finnmark Taxi AS. Tilsynet er utfra en helhetsvurdering av den oppfatning at samarbeidet også vil gi samfunnsøkonomiske effektivitetsgevinster.

Konkurransetilsynet har på denne bakgrunn og med hjemmel i konkurranseloven § 3-9 c) fattet følgende vedtak:

Finnmark Taxi AS gis dispensasjon fra konkurranseloven §§ 3-1 til 3-3 for å inngå prisforhandlinger på vegne av drosjenæringen i Finnmark med Finnmark Fylkestrygdekontor om syketransport med drosje, inngi felles anbud på vegne av drosjenæringen i Finnmark om syketransport med drosje, og for å fordele oppdrag om syketransport med drosje gjennom drift av kjørekontorer i fylket.

Vedtaket trer i kraft straks og gjelder frem til 15. januar 2006.

Dispensasjonen kan trekkes tilbake dersom vilkårene for dispensasjon ikke er oppfylt eller forutsetningen for dispensasjon ikke lenger er til stede, jf. konkurranseloven § 3-9 tredje ledd. Dersom det er behov for dispensasjon utover det tidsrom som dispensasjonen gjelder for, bes de søke om forlengelse i god tid før dispensasjonen utløper.

Vedtaket kan påklages innen tre uker. En eventuell klage stiles til Arbeids- og administrasjonsdepartementet, men sendes konkurransetilsynet. For øvrig vises til vedlagte skjema "Melding om rett til å klage på forvaltningsvedtak".

[til toppen](#)